

EŽERU VARDAI¹

B. SAVUKYNAS

E – G

Ėgl-ežeris (|| *Jasiūnų ežeras*) Švenčionys, Teberiškės k., plg. *Egl-yñas* ež. Molėtai, *Ēgl-upis* up. 1. Skuodas 2. Vaškai; la. *Eglju ežers* EnLV I 265 : lie. *ēglė* „,picea“ + *ežeras*, plg. dėl semantikos dar *Klēv-žeris* (< *Klēv-ežeris) Semeliškės.

Eglýnas Molėtai, Čiulėnų k. : lie. *eglýnas* „eglių miškas“; plg. dar *Ažuolýnas* ež. Kaišiadorys.

Egl-inis (trm. *Aglinis*) Obeliai, Trumponių k., žr. *Ēgležeris*, suf. *-inja-*, plg. *Ēgl-inis*.

Ēgl-inis Smalvos, Vyšniškės k. : lie. *ēglis*, *ēglius* „juniperus communis, kadagys“ + suf. *-inja-*; dėl semantikos ir darybos plg. dar *Ažuol-inis* ež. Degučiai, *Berž-inis* ež. Kaltanėnai, pr. *Bers-in* vv. GerON 19.

Ēglis Semeliškės, Kozelkiškių II k. : lie. *ēglis* „juniperus communis“, plg. dar *Ēglius* ež. Dusetos.

Ēglius Dusetos, Jasų k. : lie. *ēglius* „juniperus communis“, plg. dar *Ēglis* ež. Semeliškės.

Ēgl-iōkas || **Ēgl-iūkas** Dusetos, Jasų k. < *Ēglius* (žr.) + suf. *-joka-* || *-juka-*; topomininis diminutivitas.

Eig-ūtis Antazavė, Ajočių k. plg. la. *Eig-uts* pv. ir bl. EnLV I : lie. pvd. *Eigýs* + + suf. *-utja-*; posesyvinės ar memorialinės reikšmės vardas.

Eikiniškio ežeras || **Baldūnų ežeras** < *Eikiniškis* k., *Baldūnai* k. Juodupė.

Elmis Anykščiai, Elmiškio k., plg. *Elmē* up. ten pat; la. *Elmji* EnLV I; plg. dar lie. *Alm-enas* (žr.) ež. Linkmenys, *Alm-uoné* up. Kraupiškas: (balt. šaknis *elm-* (*alm-*) : lie. *alméti*, *elméti* „sunktis pamažu, tekėti be sustojimo, varvėti, bėgti, pūliuoti“, *almýnē* „dumblynė, marmalyne“ LKŽ I 88, II, 815; žr. dar Hr ĀF 35².

Elzbiêtė Tirkšliai, Voverių k.:?

¹ Straipsnius, aiškinančius ežerų vardus, prasidedančius A, B, Č ir D raidėmis, žr. „Lietuvių kalbotyros klausimai“, III, p. 289 tt. (ten yra įvadinės pastabos ir santrumpos), IV, p. 219 tt. ir V, p. 191 tt.

Šiame straipsnyje vardų lokalizacija nurodoma ne rajonais, o stambesnėmis artimiausiomis gyvenvietėmis, kaip „Lietuvos TSR upių ir ežerų vadyne“, Vilnius, 1963 (santrumpa UEV).

² Kr ĀF – Hans Krahe, Unsere ältesten Flussnamen, Wiesbaden, 1964.

Eñčias Vadokliai, Sodeliškių k., plg. *Enčià* up. ten pat; la. *Eñtes* vs. EnLV I 274; taip pat plg. la. *Añtes* (?) EnLV I, lie. *Anté* up. Rietavas, *Ánčia* up. Kapčiamiestis; *ent-* santykuoja su *ant-*, kaip *elm-* su *alm-* (žr. *Elmis*); etim. žr. *Ančia*.

Endriuškáicių ežeras <*Endriuškáiciai* k. Alsėdžiai.

Erzv-etas || **Erzv-étai** (t. *Árvētas* || *Arzvētai*) Tverečius, Erzveto k., *Erzv-étà* up. ten pat, plg. *Erž-vilkai* up. Eržvilkas; la. *Eřži* vs. EnLV I 276, *Arž-uga* up. ibid. 43; pr. *Arse* up. (< *Arzē) GerON 11 (dėl *erž-/arž-* plg. *elm-/alm-*, žr. *Elmis*), plg. taip pat pr. *Arga* GerON 11; baltiškoji veliarinio ir palatalinio kaita *g/z* (plg. *érgti*, *argóti/aržóti*); hidronimų šaknis *erz-* čia yra, tur būt, dialektinis baltiškosios šaknies *arž-/erž-* variantas, greičiausiai dialekto artimo sėliams (ar latgaliams?) reliktas; balt. *arg-/erg-/arž-/erž-* : ide. **arg-* „glänzend, weißlich“ : s. ind. *árjunah* „licht, weiß“; gr. ἀργός „weiß“, žr. dar Hr ĄF 53; kaip antrinius šios šaknies baltų vedinius plg. lie. *érgti*, *argóti*, *aržóti*, padarytus pagal tą patį semantinį modelį, kaip *bálnas* „bálitas“ → *balnóti* „plėsti, bréžti“; suf. *-éta-*, plg. *Sírv-etas* ež. Mielagėnai, žr. SkŽD 341.

Ežeras || **Ešer-áitis** Linkmenys, Vaišniūnų k., plg. la. *Aser-ítis* EnLV I 43 : lie. *ežeras*, *ešerýs* „perca fluvialilis“; suf. *-aitja-*.

Ešerělis Pabiržė, žr. *Ešeras*; suf. *-élja-*.

Ešerinė 1. Kurtuvénai 2. Nemenčinė 3. Raudondvaris, Didvyrių k., žr. *Ešeras*; suf. *-iné*.

Ešer-in-ělis Veisiejai, Babrų k., žr. *Ešeras*; suf. *-inja-+ -élja-*.

Ešerinės ežeras Šilutė, Varsėdžių mstl., žr. *Ešerinė*; greičiausiai vardo kilminkas.

Ešer-inis 1. Alsėdžiai 2. Antalieptė, Indučių k. 3. Daugai, Daškoniu k. 4. Degučiai, Subatiškių k. 5. Dubingiai 6. Kuktiškės, Budriškių k. 7. Kuktiškės, Motviškių k. 8. Kurtuvénai, Pašvinės k. 9. Linkmenys, Sidabrinės vs. 10. Merkinė, Samūniškių k. 11. Molėtai, Čiulų mš. 12. Molėtai, Stirnių mš. 13. Onuškis, Jurgionių k. 14. Onuškis, Útos k. 15. Panemunėlis, Meldeikių k. 16. Rudnia, Krokšlio k. 17. Rudnia, Lynežerio k. 18. Rumšiškės, Pienilių k. 19. du ežerai Salakas, Pošerinės k. 20. Seinai LLR 21. Skapiškis 22. Svėdasai, Slėpiškių k. 23. Švenčionėliai, Mielagėnų k. 24. Tauragnai, Ažvinčių mš. 25. Varėna, Glūko k. 26. Vievis, Ešerinės k.; žr. *Ešeras*; suf. *-inja-*.

Ešerin-ūkas Kuktiškės, Obelynės k., žr. *Ešerinis* 7 + suf. *-uka-*; toponiminis diminutyvas.

Ešerin-ūkas Rudnia, Lynežerio k., žr. *Ešerinis* 18 + suf. *-uka-*; toponiminis diminutyvas.

Ežeraī keli ežerėliai Pagėgiai, Vielaičių k.: lie. *ežeraī* (nom. pl.).

Ežeráitis 1. Eišiškės, Čebatorių ap. 2. Riešė, Ežeraičių k. 3. Tauragė 4. Varėna, Bižų k. : lie. *ežeráitis* „nedidelis ežeras“.

Ežerālis 1. Palanga 2. Plateliai : žem. *ežerālis* „nedidelis, menkas ežeras“.

Ēžeras 1. Pampėnai, Sereikonių k. 2. Pampėnai, Stebeikių k. 3. A. Panemunė, Šlienavos k. 4. Panevėžys, Pakuodžiupių k. 5. Priekulė, Vilkmedžių k.; plg. la. *Ezers* tvenkinys EnLV I 277, pr. *Azara* pl. : lie. *ēžeras*.

Ežerbė Molėtai, Laumėnų k. : lie. *ežeras*; sudaiktavardėjės būdvardinis darynas.

Ežerēlia-balė Šventežeris, Kirtiliškės k. : lie. *ežerēlis* + *bala*.

Ežerēlis 1. Antalieptė, Zabičiūnų k. 2. Biržai, Ežerėlių k. 3. Biržai, Mikėnų k.

4. Ignalina **5.** Jonava, Lukošiškių k. **6.** Jūžintai, Gegėliškio k. **7.** Kapčiamiestis, Alekniškių k. **8.** Kurkliai, Pavirinčių k. **9.** Naujamiestis, Miškių k. **10.** Pakruojis **11.** Pasvalys, Maskoliškių k. **12.** Pušalotas, Pamiškės k. **13.** Radviliškis, Kutiškių k. **14.** N. Radviliškis, Spingučių k. **15.** Salakas, Akriemių k. **16.** Skapiškis, Kepuriškio k. **17.** || Švaininkų Idubas Smilgiai, Švaininkų k. **18.** Surviliškis **19.** Viešiejai, Aradninkų k. : lie. *ežerėlis*, „nedidelis ežeras“.

Ežer-ėlis Pampėnai, Sereikoniu k. <*Ežeras* (žr.) + suf. *-ėlja-*; toponiminis diminutivus.

Ežerėt-šlaitis || **Šlaít-ežeris** Degučiai, Biržūnų k.: lie. *ežerėtis + *šlaitas/šlaitas* + *ėzeras*.

Ežeričkų ežeras <*Ežeričkai* k. Varėna³: *ėzeras* + suf. *-ieka-*, plg. *Gav-iekas* ež., žr. SkŽD 160.

Ežerikas **1.** Karklė, Isės k. **2.** Karklė, Tovės k. : lie. *ežerikas*, „nedidelis ežeras“; dėl suf. *-ika-* žr. SkŽD 127.

Ežerýnas **1.** Seirijai **2.** Simnas, Ponkiškių k. : *ežerynas*, „užaugęs, išdžiūvęs ežeras“ LKŽ II 845; čia greičiausiai reikšme „nedidelis ežeras“, plg. pietvakarių dzūkų *lapýnas*, „lapiukas, lapės vaikas“.

Ežer-īnis Joniškis (Nemenčinė), Poežerinės k.: lie. *ėzeras* + suf. *-inja-*.

Ežeriōkas **1.** Rokiškis, Meldučių k. **2.** Tauragnai, Skroblų k.: rytu aukštaičių *ežeriōkas*, „didokas ežeras“ LKŽ II 845.

Ežeriū ezerėlis <*Ežeriai* k. Kuktiškės <*Ēžeras ež.: lie. *ėzeras*.

Ežeriūkas **1.** Daugeliškis, Mikalavo k. **2.** Girkalnis, Gricių k. **3.** Joniškis, Pamažupių k. **4.** Nemakščiai, Guškalių k. **5.** Rūdiškės, Aluonos k. **6.** Šiaulėnai, Pilnelių k., **7.** Šiluva. : lie. *ežeriūkas*, „nedidelis ežeras“.

Gabýs (|| *Gebizas*?) Kruonis, Šnipelių k., plg. *Gab-jáuriškis* ež. Pilviškiai, *Gab-ižius* up. Ylakiai; la. *Gab-ēni* vs., *Gab-ieži* vs. EnLV I 287; pr. *Gab-elin* ež. GerON 34 : la. *gab-ieža*, „das Buschland“, pr. *gab-awo*, „Kröte“ (greičiausiai vedinys iš balt. **gab-*, reiškusio „dumblas, pelkė, liūnas“); balt. *gab-* semantika aiškėja iš kitų ide. kalbų atitikmenų – s. sl. *žaba*, „varlė“, s. skand. *quappa*, „Aalquappe“, tačiau nor. trm. *kvabb*, „breiartige, schleimige Masse“, s. angl. *cwabbe*, „Sumpf“, angl. *quab*, „Morast“ : ide. **guēb(h)-*, „schleimig, schwabbelig; Quappe, Kröte“ WIVW I 674; *gab-* kitaip aiškina K. Būga, žr. BgRR III 523.

Gab-jáur-iškis Pilviškiai, Parausvių k.; dėl *Gab-* žr. *Gabýs*; *-jaur-*: lie. *jáura*, „balos žemė, šaltžemis; klampynė, bala“, *jaurūs*, „klampus, smulkus“ LKŽ IV 315-16; suf. *-iškja-*, plg. *Daūn-iškis* ež. Utena.

Gab-ùtis Kruonis, Naujakiemio k. <*Gabýs* (žr.) + suf. *-utja-*; toponiminis diminutivus.

Gaćioniū ežeras <*Gaćionys* k. (: lie. pvd. *Gaćónis*) Jūžintai.

Gadeikà Šventežeris, Janėnų k., plg. *Gadeik-upis* up. Kretinga <lie. pvd. *Gadeikà*; greičiausiai suvardininkėjės eliptinis kilmininkas iš posesyvinio *Gadeikos ežeras*³.

Gadén-áltis Semeliškės, N. Aleksandraukos k. <*Gadénas* (žr.) ež. + suf. *-aitja-*; toponiminis diminutivus.

³ Žr. B. Savukynas, Kilmininkiniai lietuvių vietovardžiai, „Lietuvių kalbotyros klausimai“, VI, Vilnius, 1963, p. 240.

Gadēnas Semeliškės, N. Aleksandraukos k. <lie. pvd. *Gadēnas*, plg. *Gadeikā* ež.; greičiausiai suvardininkėjės eliptinis kilmininkas iš posesyvinio *Gadēno ežeras*⁴.

Gaidē Rimšė, Gaidės k., plg. *Gaidīs* ež. Adutiškis, *Gaid-inis* ež. Rūdiškės, *Gaid-upis* up. 1. Girkalnis, 2. Užventis, *Gaidž-iupys* Jonava; la. *Gaide* up., *Gaid-upe* up. EnLV I 288; pr. vv. Gaiden Ger ON 34; plg. taip pat apofoninė variantą *gied-(r)-* lie. *Gieda-vardys* ež. Leipalingis, *Gied-ulis* up. Viešniai, *Gied-r-ys* ež. Daugailiai, *Gied-r-ē* up. Taujėnai; la. *Dzied-ākšji* vs. EnLV I 262 : *gaidrýti / giedrinti, giedras* „skaidrus, tyras, švarus“; plg. pr. *gay-l-is* „weiß“; la. *gai-š-s* „sviesus“, gr. φαῖδρος „klar, leuchtend“; balt. apeliatyvų šios šaknies apofoniniai variantai *gai-d-* / *gie-d-* / *gi-d-* / *gai-s-* (< **gai-d-s-* resp. *gai-s-s-*) / *gai-l-* atstovaujami ir hidronimijoje; be aukščiau minėtų plg. dar. la. *Dzidrais ezers* (: *dzidrs* „skaidrus, giedras“) EnLV I 257, lie. *Gais-upis* up. Naujamiestis, pr. *Gailen* ež. GerON 35; kai kurie lie. hidronimai su *Gaid-* vėliau galėjo būti liaudies etimologijos perprasminti pagal *gaidī* „gallus gallinaceus“. Atskiri *Gaid-* šaknies hidronimai gali būti ir antroponiminės kilmės (: pvd. *Gaidīs*).

Gaid-inis Rūdiškės, Panošiškių k., žr. *Gaidē*; suf. *-inja-*.

Gaidīs || Stajetiškio ežeras Adutiškis, Stajetiškio k., žr. *Gaidē*.

Gaidž-iukas 1. Degučiai, Gražutės mš. 2. Molėtai, Bebrusų k., žr. *Gaidē*; suf. *-juka-*.

Gaigal-inis 1. Seirijai, Gudonių k. 2. Švenčionėliai, Kampuotėlės vs., plg. la. *Gāigal-eṇa* up. EnLV I 288, pr. *Gaygel-yth* ež. GerON 34 : lie. *gaigalas* „antinas“ plg. la. *gaigale* „Möwenart“, pr. *gegalis* „kleiner Taucher“ + suf. *-inja-*.

Gaigāl-is 1. Linkmenys, Pagailės I k. 2. Nemenčinė, Kragžlių k. 3. Želva, Virbalų k., plg. *Gaigāl-is* up. Gervėčiai, Sakalaičių k. BTSR, žr. *Gaigalinis*; sudaiktavardėjės būvardis, *-ja-* kamieno vedinys.

Gāil-iekas Seirijai, Raganiškės k., plg. *Gāil-intas* ež. Merkinė, pr. *Gailen* ež. GerON 35 : pr. *gaylis* „weiß“, plg. lie. *Gaidē* (žr.) ež., *Giedrys* ež.; vakarinių baltų vandenvardis, žr. BgRR II 100, III 135; suf. *-ieka-* greičiausiai yra suf. *-eika-* apofoninis variantas, plg. *Taur-eikus* ež. Semeliškės ir *Taur-ieka* up. Stakliškės, žr. dar SkŽD 160.

Gāil-intas Merkinė, Galintėnų k., žr. *Gailiekas*; suf. *-inta-*, plg. *Žūv-intas* ež. Simnas, *Vieš-intas* ež. Viešintos; pagal šaknį ir teritoriją greičiausiai vakarinių baltų (jotvingių) vandenvardis.

Galintēnų ezerēlis < *Galintēnai* k. (< *Gailintēnai* < *Gāilintas* (žr.) ež. + suf. *-ēna-*) Merkinė.

Gaim-ýnas Molėtai, Čiulėnų k., plg. lie. *Geim-iniai* k. Šimonys, *Gim-balē* bl. Subačius, *Gym-alas* kl. Telšiai, pr. *Gimm-er* ež., *Gyme* ež. GerON 41 (šaknies apofonija: *gaim-/geim-/gim-/gym-*): lie. *gimus* „glitus“ LKŽ III 316; dėl semantikos plg. lie. *Gleitē* up. Endriejavas, *Glit-upis* up. Žarėnai, *Glitis* ež. Gaurė; suf. *-yna-*, plg. *Vēpr-ynas* ež. Veisiejai.

Gala-dus̄ys Lazdijai, Galadusio k.; dėl *Gal-(a)-* plg. *Galà* up. Lygumai, *Gál-stas* ež. Lazdijai, pr. *Gal-anten* ež. GerON 35; baltų hidronimų šaknis *gal-* daugeliu atvejų neatskirtina (kaip apofoninis variantas) nuo *gel-/gil-*: lie. *gilius*, *gelm̄*, plg. rus. *голомя*, *голоменъ* „offenes Meer“, s. ind. *jala-m* „Wasser, Naß“, plg. dar lie. *gal-vis*

⁴ Ibid.

„savaime pasidariusi kūdra senos upės vagos vietoje ar užutėky“ LKŽ III 85; dėl dus- žr. *Dausinas*.

Gal-ēlis (|| *Davigiliai*) Salakas, žr. *Galadusys*; suf. -elja-.

Galg-aitis Trakai, Kunigaikštinių k., plg. *Galg-iūkas* upl. Vainutas; la. *Gàldz-iñi* vs. *Galga* vs. EnLV I 292; žr. *Galadusys*; suf. -g- + aitja-.

Gal-inis 1. Giedraičiai, Gudeikių k. 2. Lazdijai 3. (|| *Šalnà*) Smalvos, Šalnos k.; žr. *Galadusys*; suf. -inja-.

Galn-ākis du ež. Molėtai, Stirnių k., žr. *Gál-nis*; suf. -akja-, plg. *Viš-akis* up., žr. SkŽD 125.

Gál-nis Semeliškės, Prūsiškių k., žr. *Galadusys*; suf. -n-, žr. SkŽD 221.

Gal-ōnas Joniškis (Nemenčinė), Dubingių mš., žr. *Galadusys*; suf. -ona-, plg. *Pal-ōnas* up. Ariogala, žr. SkŽD 274.

Gál-stas || *Gáu-stas* Veisiejai, Laibagalių k., žr. *Galadusys*; *Gáustas* <*Gálstas*, kaip 1 depalatalizacijos rezultatas; suf. -sta-, žr. SkŽD 324.

Gal-uonai || **Gal-uonas** || **Geluona** Molėtai, Simančių k., žr. *Galadusys*; suf. -uona-, plg. *Ēžer-uona* up. Tauragė, žr. SkŽD 282.

Gal-uonis Kuktiškės, Pagaluonės k., žr. *Galadusys*; suf. -uonja-, žr. SkŽD 284.

Gál-vé (greičiausiai iš *Galvīs) Trakai, plg. lie. *Gala-dusys* (žr.) ež., *Gal-ōnas* ež., *Galà* up. Lygumai; pr. *Gal-anten* ež. GerON 35 : *galvis* „savaime pasidariusi kūdra senos upės vagos vietoje ar užutėky“ LKŽ III 85; la. *dzelvē* „ein Wasserloch im sumpfigen Moraste; eine einschließende Stelle, die man nicht passieren kann“ (: lie. *gilūs* „tief“); suf. -vē, žr. SkŽD 379. Šaknies apofonija : *gal-/gel-/gil-/gyl-*.

Galv-ēlis Kuktiškės, Žiežuliu k., žr. *Galvē*; suf. -elja-.

Galv-inis Merkinė, Druskininkų k., žr. *Galvē*; suf. -inja-.

Galvō-žeris (< *Galvo-ežeris) Onuškis, Kazokiškių k., žr. *Galvē*; antrasis komponentas *ežeras*.

Gard-ēliai Semeliškės, Stancikų k., plg. *Gárd-uva* up. Laukuva, *Gard-uvà* up. Gudžiūnai, *Gárd-upis* up. Surviliškis, *Gárd-inas* up. Panevėžys; la. *Gard-upe* up., *Gard-aūna* up. EnLV I 279; apofoniniai šaknies *gard-* variantai yra *gerd-* ir *gird-*, plg. lie. *Gerd-aujē* up. Gargždai, *Gérd-upis* Tverai, *Gerd-ūšē* (|| *Kerūlē*) up. Viduklė; la. *Dzèrd-upite* up. EnLV I 255; lie. *Gírd-elis* up. Krekenava; balt. hidronimų šaknis *gar-d/ger-d-/gir-d-* neatskirtina nuo lie. *gerti*, *girdyti*; dėl semantikos plg. s. rus. *že-relo* „(Fluβ)mündung“, ukr. *žorló* „Fluβbett“, s. ček. *žřiedlo* „Quelle“ VsREW420; suf. -elja-.

Garg-āsius Utena, Pušynėlės vs., plg. la. *Gárg-alijš* mš. EnLV I 297; lie. *gar-gāžē* „labai susiraizgęs, susisukęs daiktas; garankštis“ LKŽ III 128; suf. -ašju-, plg. *Gerd-āšiai* k. Leipalingis, žr. SkŽD 316.

Gaspariškės ēžeras (|| *Kicgeilis*) < *Gaspariškė* k. Mielagėnai.

Gastautiškių ēžeras <*Gastautiškės* k. Semeliškės.

Gaudēšiaus ēžeras <pvd. *Gaudēšius* Telšiai, Degučių k.; kilmininkinis posesyvinis vandenvardis.

Gauštv-inis || **Gauštv-inys** Tytuvėnai; šis ežero vardas, neturintis atitikmenų baltų hidronimijoje, greičiausiai yra padarytas su suf. -inja- iš apeliatyvo *gaūžt-vē, atitinkančio lie. *gužt-vē* „samanų gentis – Hylo comium“, plg. lie. *gúožtis*, *gúžtis*, *gaūžtis* „riestis, trauktis“; šaknies apofonija: *gauž-/gūž-/guž-/guož-*.

Gav-aitis Ignalina, žr. *Gavys*; suf. -aitja-; toponiminis diminutivas.

Gaveikų ezerėlis <*Gaveikiai* k. Kamajai.

Gavėnas <pvd. *Gavėnas* Molėtai, Sanklodiškių k.; suvardininkėjės eliptinis kilmininkas⁵ iš posesyvinio *Gavėno ežeras*.

Gaveniškio ežeras <*Gaveniškis* vs. Jūžintai.

Gav-iekas Semeliškės, Peliūnų k., žr. *Gavys*; suf. -ieka-, plg. *Gail-iekas* (žr.) ež., žr. SkŽD 160.

Gavys || **Gav-eikis** Ignalina, Antagavės k., plg. lie. *Gav-iekas* ež. Semeliškės; la. *Gav-ene* pv. EnLV I 305; pr. vv. *Gaw-en* GerON 37; taip pat lie. *Gaujà* up. Dieveniškės, la. *Gauja* up. (žr. BgRR III 852) ir lie. *Góv-ija* vs. Varniai; hidronimų šaknis *gav-/gov-* (< *gau/*gāu), gal būt, neatskirtina nuo lie. *goti* „eiti“; sinonimas ežerų vardams su *gav-* būtų *Aisetai* (žr.) ež. Labanoras; suf. -eikja-, žr. SkŽD 160.

Gedmino ezerėlis <pvd. *Gedminas* Alsėdžiai, Gegrėnų k.; kilmininkinis poseyvinis vandenvardis.

Geibonių ežeras <*Geibónys* k. Vievis.

Geisčiulis Onuškis, Kaniukų k. <avd. *Geisčiūlis, greičiausiai suvardininkėjės eliptinis posesyvinis kilmininkas; plg. dar pvd. *Geisčiūnas*, *Geistēniai* vs. Ignalina, *Geisčiai* k. Rokiškis.

Gėj-ūkas Onuškis, Gėjaus mš., žr. *Gėjus* suf. -ūka-; toponiminis diminutivas.

Gėjus Onuškis, Gėjaus mš., plg. lie. *Gei-upis* up. Raseiniai; la. *Dzejas strauts* pv., *Dzei-purs* pv. EnLV I 251: netiesiog lie. *gijà* „siūlas, sruoga; drika“; *geinýs* „prietaisas iš virvių į medį prie bičių kopti“; dėl semantikos plg. s. sl. *žica* „nervus“, gr. βύτος „Bogen“; balt. šaknies *gē-/gi-/gei-* hidroniminė reikšmė greičiausiai yra „lenktas, riestas“, plg. dar lie. *geinýs* „lenkta lazda ripkai mušti“.

Gėla Nemenčinė, plg. lie. *Gélýs* ež. Kuktiškės, *Gél-aínis* ež. Tauragnai : lie. *pa-géluō* „šaltis“, la. *dzeltrs* „kühl“; plg. dar lot. *gelu* „Kälte, Frost“, got. *kalds* „šaltinis“.

Gél-aínis Tauragnai, Gaidelių k., žr. *Gėla*; suf. -ainja-, plg. *meld-aínis* „užaugęs ežeras“, žr. SkŽD; pagal darybą – greičiausiai sudaiktavardėjės būdvardis.

Gél-aitis Nemenčinė, žr. *Gėla*; suf. -aitja-.

Geled-nià Švenčionys, Gelednios k., plg. lie. *Géld-upé* Kaltinėnai, *Gelda* up. Raseiniai, *Geld-upis* up. Šiluva; la. *Dzelda* up. EnLV I 251, pr. vv. *Geld-itēn* GerON 39, pr.-lie. *Geld-äpē* up. LLR *Geldapē* : netiesiog la. *dzeldēt* „fest werden (vom Schnee, der sich fest gesetzt hat)“ LVV I 540, plg. dar slov. *žléd* „Glatteis“, s. sl. *žlédica* „gefrorener Regen“ : ide. **ghelad-* „Eis“ WI VW I 629; suf. -nja.

Gelež-inis Vievis, Zabakos k., plg. lie. *Gelžis* ež. Alsėdžiai, la. *Dzélz-upe* up. EnLV I 253 : lie. *geležis*, *gelžls*, la. *dzelzs* + suf. -inja-.

Gelionių ežeras <*Geliónys* vs. Aukštadvarys.

Gélýs Kuktiškės, žr. *Gėla*.

Gélių ežeras Balninkai, Geliogalių k., žr. *Gėla*; kaip rodo kaimo vardas *Gélio-galai*, ežero vardas yra buvęs *Gélýs || *Géliat; kilmininkinis vardas yra ne kas kita kaip išigalėjės vardo kilmininkas iš formos *Géliai*.

Gel-ov-inė Merkinė, Gelovinės k., žr. *Galvė*; šaknies apofonija *gal-/gel-/gil-/gyl-*; suf. *ov-* + *inė*.

Gél-uotas Molėtai, Anturkės mstl., žr. *Gėla*; suf. -uota-, plg. *Klab-uōtas* ež. Vyžuonos.

⁵ Ibid.

Gėl-uva Kurtuvénai, Pageluvio k., žr. *Galvē*; suf. *-uva-*.

Gel-ūžis Aukštadvarys, Užuguosčio k., žr. *Galvē*; suf. *-užja-*.

Gél-ūžis Utena, Margavonių k., žr. *Géla*; suf. *-užja-*.

Gelvānés ežeras Gelvonai, Šeiniūnų k., etim. žr. *Gálvē*, *Gelvē*; suf. *-ānē* < *onē>; kilmininkinis vardas, matyt, yra įsigalėjęs vardo kilmininkas iš formos *Gelvoné*, plg. jo vedinių *Gelvonai* mstl.

Gelv-áitis Semeliškės, Budilių k.; *Gélvēs* suf. *-aitja-*, toponiminis diminutivas.

Gélvē || **Gelvā** || **Gelvēs ežeras** Gelvonai, Bagdišių k., žr. *Galvē*.

Gélvís Semeliškės, Budilių k., žr. *Galvē*.

Gežlis Alsėdžiai, Pagermantės k., žr. *Geležlinis*;

Genioniū ežeras <*Geniónys* k. Onuškis.

Gepū ežeras Onuškis, Dembinos k.:?

Gérkoniu ezerēlis <*Gérkony* k. Dūkštas;

Gežm-antas Telšiai, Džiuginėnų k., plg. pr. vv. *Germ*, *Germ-ayn*, *Germ-ynyn* GerON 40, o taip pat lie. *Girm-uonýs/Girmuõ* up. Pakuonis, pr. vv. *Girme* ibid. 42 (šaknies apofonija: *ger-m-/gir-m-*): *germē* „senas miškas, girià“, LKŽ III 260, *germ-enēs* „šilinis saliavas; Peucedanum Oreoselinum“; *už-germ-ēti* „užaugti“, o taip pat lie. *giria* žr. FrLEW 153; dėl semantikos plg. *Mišk-inis* ež. 1. Daugailiai. 2. Obeliai, *Sil-inis* ež. 1. Dusetos, 2. Linkmenys; suf. *-anta-*, plg. *Āl-antas* up., *Sāl-antas* up., žr. SkŽD 374.

Gerv-ētis trys ežerai Salakas, plg. *Gerv-ēčia* up. Musninkai; la. *Dzērv-ītis* ež. EnLV I 256 : lie. *gérvē*, la. *dzērve* „grus grus“ + suf. *-ētja-*, žr. SkŽD 351; arba : lie. *žerv-ēnti* „srauniai tekėti“. plg. lie. *Žerv-ýnos* pv. Keturvalakiai ir dažnai vandenvardij *Zerv-ýnas* (Lazdijai, Krosna, Leipalingis), kuris dėl santykio ž : z laikytinas jotvingišku⁶; dėl veliarinio ir palatalinio kaitos (*g/z*) plg. lie. *gnýbti/žnýbti*, *guñbas/žañbas*.

Gerv-inis 1. Leipalingis, Veršių k. 2. Rūdiškės, Panošiškių k., žr. *Gervētis*; suf. *-inja-*.

Gervin-ūkas Leipalingis, Černiauskų k. žr. *Gervinis* + suf. *-uka-*, toponiminis diminutivas.

Gieda-vardýs Leipalingis, Vileikių k.; dėl *Gied-* žr. *Gaidē*; dėl *vard-* plg. *verd-ēnē* „šaltinis“ ir lie. hidronimus : *Vařdas* up. Želva, *Vard-ùkšnē* up. Šeduva, *Várd-uva* up. Mažeikiai, *Vardžiūs* up. Ūdrija; šaknies apofonija *vard-/verd-*.

Giedraičių ežeras (|| *Kiementas*) <*Giedraičiai* mstl.

Giedr-ēlis Linkmenys, Pažemio k. : lie. *giedras*, plg. *Gaidē* (žr.); suf. *-elja-*.

Giedrýs Daugailiai, Ruklių k. : lie. *giedras*, plg. *Gaidē* (žr.).

Gil-ándis (|| *Gel-ándis*) Onuškis, Derioniu k., plg. *Galvē* (žr.) : lie. *gilùs* „tiefl“ + suf. *-andja-*, žr. SkŽD 101, plg. *Kür-andas* up. Betygala, *Gir-andas* up. ten pat; *gil-* santykuoja su *gel-*, kaip *gilùs* ir *gelmē*.

Gil-aūsis Betygala, Prociūnų k., žr. *Gil-andis*; suf. *-aušja-*, plg. *Lók-aušis* up. Laukuva, žr. SkŽD 318.

Gił-b-ietis Rudamina, Gilbiečio k., plg. *Gil-bà* up. Kuktiškės : lie. *gilùs* suf. *-b-+ -ietja-*, plg. *Rim-ietis* ež. Lazdijai, žr. SkŽD 360.

⁶ Plačiau dėl etim. *Zervýnas* žr. S. Karaliūnas, Pastabos dėl vardo *Zervynos* kilmės, „Zervynos, kraštotoyros bruožai“, Vilnius, 1964, p. 136–139; Б. Савукинас, К проблеме западнобалтийского субстрата в югоzapadnoj Litve, „Baltistica“, 2, 1966, Vilnius, p. 171.

Gil-ìnè Smalvos, Gilinés vs., žr. *Gilandis*; suf. -iné.

Giliojì Simnas, Atesninkų I k.: *giliojì* – įvardžiuotinė būdvardžio *gilì* (f.) forma.

Gyl-iōkas Linkmenys, Ūniškių I k.: lie. *gylis* „gilumas“, *gylē* „gelmė“ + suf. -joka-, plg. *Ègl-iōkas* ež.

Gillis Daugai, Pagilės k. : lie. *gilùs*, plg. *Giliojì* ež., Simnas; *Báltis* (: *báltas*) tipo būdvardinis -ia- kamieno darinys.

Gil-šè Merkinė, Pagilšio k., žr. *Gilis*; suf. -šé, plg. *skëp-šé* „skepeta“, žr. SkŽD 316.

Giltinès ezerélis Kurkliai, Kurklių I k.: *giltiné* „mirtis, mirties simbolis“.

Giluč-iùkas Švenčionėliai, Santakos vs., žr. *Gilùtis* 3 + suf. -juka-; toponiminis diminutivyas.

Gil-ùišis 1. Merkinė, Netiesų k. 2. Punskas, Giluišių k., LLR 3. Veisiejai, Babrų k. : lie. *gilùs* + suf. -uišja-, žr. SkŽD 319.

Gil-ùitis Simnas : lie. *gilùs* + suf. -uitja-, žr. SkŽD 365.

Gil-ùsìs Trakai, Babriškių k. : lie. *gilùs* + suf. -ušja-, žr. SkŽD 319.

Gil-ùsìs 1. Daugai, Daugų k. 2. Onuškis, Derionių k. 3. Semeliškės, Bičkaučiznos k. 4. Semeliškės, Gilūšio k. 5. Semeliškės, Klevinės k. 6. Semeliškės, Strėvos k. : lie. *gilùs* + suf. -ušja-.

Gilùt-áitis Mielagėnai, Gilùtų k., žr. *Gilùtas* 3 + suf. -aitja-; toponiminis diminutivyas.

Gil-ùtas 1. Kaltanėnai, Pagilùtės k. 2. Rimšė, Maniukų k. 3. Švenčionys, Avižieniškės k. : lie. *gilùs* suf. + -uta-, žr. SkŽD 364.

Gil-ùtis 1. Joniškis (Nemenčinė), Žukų k. 2. Smalvos, Salų vs. 3. Švenčionėliai, Peršuokšnos vs. : lie. *gilùs* + suf. -utja-.

Gil-ùtis Dūkštasis, Karačiūnos vs. žr. *Gilùtis*; suf. -utja-, žr. SkŽD.

Gil-ùzis 1. Alanta, Gilužių k. 2. Kuktiškės, Buitūnų k. 3. Molėtai, Kulionių k. 4. Riešė, Gilužių k. 5. Stakliškės: lie. *gilùs* + suf. -uzja-, žr. SkŽD 392.

Gim-t-ìnai Švenčionys, Želabų k., plg. *Gim-t-inas* up. Ylakiai, *Gim-t-ìnè* mš. Molėtai, Bijutiškio k.; la. *Dzim-t-èn* ež., *Dzim-t-ene* ež. EnLV I 259 : lie. *gimùs* „glitus“ LKŽ III 316, plg. lie. *Gim-balé* bl. Subačius, pr. *Gimm-er* ež. GerON 41; suf. -t- + -inja-.

Gineitiškių ežeras <*Gineitiškės* k. Riešė.

Ginorų ežeras Joniškis (Nemenčinė), Jukniškių k.:?

Gipin-èlis Jūžintai, Zabūbiškio k.; *Gipinýs* + suf. -élja-; toponiminis diminutivyas.

Gip-inýs Jūžintai, Zalūbiškio k., plg. la. *Dzip-špi* EnLV I 259: „?“.

Girbýs Vyžuonos, Vyžuonų k., *Girbýs* up. ten pat; la. *Dzerb-ene* mš., *Dzerbji* vs. EnLV I 255; plg. dar lie. *Gerb-ènës* pv. Telšiai, Viešvénų k. (šaknies apofonija *gerb-/girb-*): la. *gèrb-ums* „Rodeland“ FrLEW 148, lie. *geřbtì* „valyti, švarinti“ LKŽ III 248, *gerbùs* „švarus“ ibid. 250.

Gir-ežeris Varėna, Girežerio k. plg. lie. *Gir-upis* up. 1. Bataikai 2. Kelmė 3. Luokė 4. Tauragė; la. *Dzir-ezërs* ež. EnLV I 261 : lie. *girià* „didelis miškas; dykuma, tyrai“ + ežeras.

Girgždùtës ežeriùkas <*Girgždùtë* kl. Varniai, Pagirgždūčio k.

Gir-ija (|| Bernötų ežeras) Paberžė, Bernotų k., plg. lie. *Gir-ija* up. Nemenčinė; la. *Dzir-ene* pv. EnLV I 261 : lie. *giriā* „didelis miškas; dykuma, tyrai“ + suf. *-ija*.

Girnakaliū ežeras <*Girnakaliai* k. Vievis.

Gir-ut-áitis Labanoras, Prūdiškės k., žr. *Girija*; suf. *-utja-* + *-aitja-*.

Gir-ut-iškis Labanoras, Prūdiškės k., žr. *Girija*; plg. *Girutaitis* ten pat; suf. *-utja-* + *-iškja-*.

Gyž-ežeris Kelmė, Gailių k., plg. *Gaž-upis* 1. Anykščiai 2. Viešniai; pr. *Gysyein* vv. GerON 42 : lie. *gizūs* „surūgės, sušvinkęs“ + ežeras.

Giziūnų ežeras <*Giziūnai* k. Trakai.

Glamb-ót-iškė Kurtuvénai : lie. *glambyti* „trypti, mindžioti, klampoti“ LKŽ III 394 + suf. *-ot-* + *iškė*, plg. dėl semantikos lie. *Klampynė* up. Josvainiai, *Klampe* up. Joniškis, *Klam-p-upis* Barzdai.

Glasmýnas Alanta, Svobiškėlio k. < *Gluosnynas (trm. *Gla-smī-nas* dėl n di similiacijos), plg. lie. *Glūosné* up. Simnas, *Glūosn-upis* Alytus : lie. *gluosnýnas* „gluosnais (salix) apaugusi vieta“; dėl semantikos plg. *Eglýnas* ež. Molėtai, *Ažuolýnas* ež. Kaišiadorys.

Glēbas Varėna : lie. *glebūs* „tižus, slidus“ LKŽ III 408, *glēbóti* „tepti, terlioti, glémoti, glēzoti“ ibid. 406; dėl semantikos plg. *Glýnas* ež. Merkinė, *Glítis* ež. Gaurė.

Glýnas Merkinė, Mardasovo k., plg. la. *Glinu- ėz̄ers* En LV I 311 (be pagrindo ten betarpiskai siejamas su *Glinovka* vs. ir su rus. глина) : lie. *glinti* (*glina*, *gliné*) „tepti, glieti“, *gléinia* „gliti žemė, purvynė“, *gleinùs* „ištizęs, lipus, slidus“ LKŽ III 409: šaknies apofonija *glein-/glin-/glyn-*, plg. dar *Glítis/Glytežeris* (: *gli-tùs* – ta pati šaknis tik su determinatyvu *-t-*).

Glítis, -čio || **Glítis, -iēs** || **Glýt-ežeris** Gaurė, Eičių k., plg. lie. *Glít-upis* up. Žarėnai, *Gleitē* up. Endriejavas; la. *Glite* vs. EnLV I 309; pr. vv. *Glitt-eynen* GerON 43 : lie. *glitùs* „glebus, tižus; slidus, pavandeniaiavęs“ LKŽ III 427; la. *glits* (ta pačia reikšme) LVV I 627; šaknies apofonija *gleit-/glit-/glyt-*, plg. dar *Glýnas* ež., kur ta pati šaknis su determinatyvu *-n-*.

Glitiškių ežeras <*Glitiškės* k., Paberžė.

Glùdas Varniai, Pavandenės k., plg. lie. *Glùdas* up. ten pat; la. *Glude* vs., *Gluōdis* vs. EnLV I 310-11; pr. *Glode* bl. : lie. *gludùs* „glotnas, plynas, lygus; slidus“ LKŽ III 438, *gluodas* „lygus, glodus“ ibid. 440; la. *gluds* „glatt, aalglatt, schlüpfrig; eben, sauber“; šaknies apofonija *glud-/gluod-/glüd-*.

Glük-áitis Varėna, Gluko k., žr. *Glükas* + suf. *-aitja-*; toponiminis diminutivas.

Glükas Varėna, Gluko k. (plg. ? la. *Gloga* pl.): lie. *glük-sn̄is* „klukšnis, gurgšnys“; šaknies apofonija *gluk-/glük-*.

Gluš-nià Švenčionys, Žasinų k., plg. *Gluš-ōkas* ež.: lie. *glùšas* „kurčias“ (žr. FrLEW) + suf. *-nia*, plg. *Geled-nià* ež.

Gluš-ōkas 1. Degučiai, Viliūniškių k. 2. || **Glušok-ēlis** Degučiai, Zarkiškių k. 3. Dusetos, Norkyčių k. 4. Smalvos, Aukštakalnio k. 5. Smalvos, Jokubaukos k. 6. Smalvos, Obeliškių k., žr. *Glūšnia*.

Gojēlis (|| *Kieliškas*) Ūdrija, Kieliško k.: lie. slavizmas *gojēlis* „nedidelis gojus, giraite“.

Gōj-inis Švenčionėliai, Pakarvinės k. : lie. slavizmas *gōjus* (brus. *eaū*) „nedidelis miškelis“ + suf. *-inja-*.

Gót-inis Kuktiškės, Dėtenių k., plg. *Gót-inē* pv. Švenčionys, Gotinės k., pr. vv. *Got-eyn* GerON 44; taip pat la. *Gat-enes-ęz̄ers*, *Gate* lk. EnLV I 303 ir lie. *Gātē* up. Luokė, *Gāt-upis* Nemakščiai (šaknies apofonija *got-/gat-*): lie. *gótī* „skubiai eiti“ LKŽ III 487; suf. *-inja-*; dėl semantikos plg. lie. hidronimus su *Ais-*, žr. *Aisetai*.

Grab-ėlis 1. Degučiai, Blekiškės k. 2. Tauragnai, Gaidžių k., plg. lie. *Grab-uostas* ež. Molėtai, *Grābupis* up. Kvėdarna, *Grabē* up. Daugailiai; la. *Grabas* bl. EnLV I 312; pr. vv. *Grab-eniken*, *Grab-elle* GerON 44; plg. dar lie. *Gruob-lē* up. Širvintos, *Gruob-ynas* BgRR II 225; la. *Gruobas* vs. En LV I 333 (šaknies apofonija *grab-/gruob-*, plg. *status/stuomuo*): la. *gruōba* „die Grube; die Schlucht, das Tal“ LVV I 670, lie. *gruob-l-etas* „nelygus, duobėtas, šiurkštus“; suf. *-elja-*.

Grab-uostas || **Grabuostōs** ežeras Molėtai, Grabuostas k., žr. *Grabėlis*; suf. *-uosta-*, žr. SkŽD.

Gras-áitis Molėtai, plg. la. *Gras-ene* pv. EnLV I 314: lie. *grasūs* „vėsus, šaltas“ LKŽ III 522 + suf. *-aitja-*.

Grauž-ėlis Liubavas, plg. *Gráužis* ež. Molėtai, *Graužys* ež. Lentvaris, *Grauž-úoja* up. Naujamiestis, *Grauž-upis* up. 1. Luokė 2. Pajevony; la. *Grauž-upē*: lie. *gráužas* „žvyras, žvirgždas; žvirgžduotas, smėlėtas upės ar ežero pakraštys; kriaušis“; *graužynė* „išgrauža, duburys, dubravas“ LKŽ III 530-1; la. *gražzi* „zvirkzdī“ LVV I 640 + suf. *-elja-*.

Gráužinių ežeras <*Gráužiniai* k. Gražiškiai; plg. ežerų vardus su *Grauž-*.

Graužis Molėtai, Aidiečių k., žr. *Grauželis*.

Graužys Lentvaris, žr. *Grauželis*.

Gražutės ežeras <*Gražutė* vs. Degučiai.

Greiž-ėlis Onuškis, Kaniūkų k., plg. lie. *Greiž-inà* up. Švėkšna, *Graižé* up. Šilavotas, *Graiž-ėlis* up. Kybartai, *Griežà* up. 1. Anykščiai 2. Klaipėda; la. *Greižais* upl., *Grieze* pv. EnLV I 319, 329, *Gražas* vs. ibid. 313; taip pat lie. *Grýž-uva* up. Tytuvėnai, la. *Griz-upē* up. EnLV, pr. *Gris-el-anos* up. GerON 46 (šaknies apofonija — *graiž-/greiž-/griež-/griž-/gryž-*): lie. *graižūs* „vingiuotas, kreivotas“, *graižyti* „grąžyti, laužyti, sukioti“ LKŽ III 506; la. *graizit* „hin- und herwenden“ LVV I 636 resp. la. *grizulis* „Wirbel, Strudel“ LVV I 659 + suf. *-elja-*.

Gréndžia Smalvos, Žiogriškių k., plg. lie. *Grand-enà* up. Kelmė, *Grandž-iùpis* Kupiškis, *Grind-upis* Šilalė; la. *Gruōds* pv. *Gruōd-upes* pv. EnLV I 334; pr. vv. *Grindas* GerON 46 (šaknies apofonija *grend-/grand-/grind-*): la. *gruoda* (< *grandā „eine längliche Niederung mit schlammigen Boden“ LVV I 671).

Gręž-imai Šėta, Okainių k., plg. lie. *Grįžt-upis* up. Krekenava, pr. *Grynse* bl. GerON 46: lie. *gręžti* „kreipti; daryti skylę smailiu įrankiu“; suf. *-ima-*.

Grýbiškių ežeras <*Grýbiškės* k. Degučiai.

Gribli-iskis (|| **Asavėlis**) Salakas, plg. pvd. *Gribliáuskas* (< *Griblýs), tur būt, antroponiminis, posesyvinis.

Griežta || **Griežtų ežeras** Zarasai, žr. *Greiželis*; suf. *-ta-*, žr. SkŽD 323; gretiminis kilmininkinis vardas greičiausiai yra tik daugiskaitinės formos *Griežtos* vardo kilmininkas.

Grikiapelių ežeras <*Grikiapeliai* k. Svėdasai.

Grikis Rudnia, Dubičių k., plg. lie. *Krik-upis* up. Kriūkai; la. *Krikais-dikis* pv. EnLV II 134; pr. vv. *Kryk-en*, *Krik-ain* GerON 73 : la. *krik-sis* „ein Kleinbischen, etwas Kleines, Winziges“, *krik-ums* „eine Kleinigkeit, ein Stäubchen, Krümmchen“

LVV I 278; lie. *krikti/grigti* „sklisti, skirstytis“, *kreikti* „kloti, skleisti, draikyti“; dėl g/k kaitos plg. minėtus *grigti/krikti* LKŽ III 601; vardas gali būti liaudies etimologijos perprasmintas ir pagal *grikę* „*Fagopyrum esculentum*“.

Grik-utis Rudnia, Dubičių k., žr. *Grikis* + suf. *-utja-*; toponiminis diminutivus.

Gruodžys Alanta, Gruodžių k. <pvd. *Gruodžys*; tur būt, suvardininkėjės, eliptinis⁷, iš kilmininkinio *Gruodžio* ēžeras.

Grúod-iškis 1. Linkmenys, Trainiškio k. 2. Smalvos, Aleksandruakos k., žr. *Gruodžys* + suf. *-iškja-*.

Gruož-aitis Onuškis, Gruožninkėlių k., žr. *Gruožys* + suf. *-aitja-*; toponiminis diminutivus.

Gruožys || **Grúožis** Onuškis, Gruožninkų k. plg. dar lie. *Gruž-upis* up. Veivirženai; la. *Gruōz-iṇi* vs. EnLV I 335; etim. žr. *Grauželis* (šaknies apofonija : *grauž-/gruž-/gruož-*, plg. *dauba/duburys/duobė*).

Grūtas Druskininkai, Grūto k., plg. lie. *Grūtā* up. ten pat; *Gruotē* up. Linkuva (šaknies apofonija : *grauit-/grut-/grūt-/gruot-*) : netiesiog lie. *grautas* „rupus žvyras, paprastai imamas iš griūvančių upės krantų“ LKŽ III 528, *grutēlis* „trupiniukas, mažas gabaliukas“ ibid. 680 (: lie. *griáuti/grauti* „versti, ardyti“).

Gudelių ēžeras <**Gudeliai** k. 1. Kurkliai 2. Miroslavas 3. Riešė 4. Šiauliai 5. Ramygala.

Gùd-ežeris Veisiejai, Petroškų k., plg. *Gud-inis* ež. Kapčiamiestis, *Gud-õnas* up. Židikai, *Gùd-upis* up. Varniai, *Gùd-balē* bl. Šimonys, *Gùdē* pv. Varniai, *Gùdraistis* r. Joniškis; la. *Gud-bala* gn., *Gud-upe* up. EnLV I 336; pr. vv. *Gud-icus* GerON 47 : pr. *gudde* „Busch; Wald, Gehölz“ (žr. FrLEW 174) + *ežeras*, t.y. „krūmų ežeras“; tokia šaknies *gud-* reikšmė aiškėja ir iš gausios lietuvių floros bei faunos terminijos, plg. *gùda-žolē* „Rumex Xydrolapathum“, *gùd-karklis* „Salix purpurea, Syringa vulgaris“, *gùd-lelijė* „Iris pseudacorus“, *gùd-obelė* „Crataegus; Frangula alnus, Pirus acerba“, *gùd-noterė* „Urtica urens“, *gùd-rė* „Camelina sativa“, *gùd-žvirblis* „Saxicola oenanthe“, *gùda-žvirblis* „Passer montanus“, žr. LKŽ III 693 ir tt.

Gud-inis Kapčiamiestis, žr. *Gudežeris*; suf. *-inja-*.

Gud-õnas Telšiai, Pagudonės k., žr. *Gudežeris*; suf. *-ona-*, plg. *Pal-õnas* up. Ariogala, žr. SkŽD272.

Gudonių ēžeras (|| *Dunōjus*, žr.) <*Gudónys* k. Seirijai.

Gud-ūn-iškis Joniškis (Nemenčinė), Pagudūniškis k., plg. *Gud-ūn-ēlē* up. ten pat, žr. *Gudežeris*; suf. *-ūna-* (plg. *Berž-ūnà* up.) + *-iškja-*.

Gudžionių ežerai <*Gudžiónys* k. Aukštadvarės.

Gulb-inas 1. Riešė, Gulbinų k. 2. Švenčionėliai, Santakos vs., plg. *Gulb-inis* ež. 1. Alovė 2. Ignalina, *Gulb-inē* up. Merkinė, *Gulbis* ež. Molėtai; la. *Gulbis* ež., *Gulb-ene* up., *Gulb-ine* ež. EnLV I 337-8; pr. *Gulb-ig* ež. GerON 47 : lie. *gulbē*, *gulbis*, *gulbinas* „Cygnus“, la. *gùlbis* „der Schwan“, pr. *gulbis* „der Schwan“ + suf. *-ina-*, plg. *Lim-inas* ež. 1. Dusetos 2. Salakas, *Spilg-inas* up. Ylakiai, žr. SkŽD 242.

Gulb-inis 1. Alovė, Vabalių k. 2. || *Gulbinka* Degučiai, Gulbinės I k. 3. Ignalina 4. || *Gulbinka* Imbradas, Šaparinės k. 5. Rimšė, Magūnų k. 6. Rimšė, Taliotiškės k., žr. *Gulbinas*; suf. *-inja-*.

⁷ B. Savukynas, Kilmininkiniai lietuvių vietovardžiai, „Lietuvių kalbotyros klausimai“, VI, Vilnius, 1963, p. 240.

Guļbis Molētai, Kirneilos k., žr. *Gulbinas*; greičiausiai sudaiktavardėjės būdvardinis -ja- kamieno vedinys iš *guļbē* resp. *gulbas*.

Gumbinių ezerėlis <*Gumbiniai* (?) Rudnia, Lynežerio k.

Guostas Aukštadvarys, Užuguosčio k., plg. *Guostē* up. ten pat; *Guost-ių-ęzėrs* EnLV I 343; plg. dar. lie. *Gust-upis* 1. Šilalė 2. Tverai (šaknies apofonija *guost-/gust-/güst-*) : lie. *guostas* „kuokštas, *guotas*“, *guōtas* „kuokštas“, *gūras* „kupstas“; dėl semantikos plg. *Kupstis* ež. Šilalė, *Kupst-upys* up. Vandžiogala; kitaip P. Arumaa⁸.

Gūrtiškės ežeras <*Gūrtiškė* k. Lazdijai.

Gūž-ra (|| *Milvydo ežeras*) Varniai, Barzdžių k., plg. lie. *Gūž-ra* up. ten pat, *Gūžé* up. Židikai, *Guž-upys* Pašušvys; la. *Gūža* tvk., *Gūži* vs. *Guza* vs. EnLV I 341 : lie. *gūžintis* „trauktis, lenktis, kūprintis“; *gūžtis* „riestis“; *gaūžtis* „riestis, sich zusammenknäueln“; suf. -ra, plg. *Dùb-ros* pv. Užpaliai, žr. SkŽD 300.

Gužū ežeras <*Gužai* k. Rokiškis.

НАЗВАНИЯ ОЗЕР ЛИТОВСКОЙ ССР

Б. САВУКИНАС

Резюме

В статье объясняется около 200 названий озер, а именно все известные нам ныне названия на Е и Г.

Этимологические толкования названий озер основаны на сравнении соответствующих литовских, латышских и древнепруссских собственных имен. В случаях, когда балтийский материал недостаточно объясняет семантику названий озер, привлекается и соответствующая лексика других индоевропейских языков.

⁸ Žr. P. Arumaa, Sur les principes et méthodes d'hydronyme russe: les noms en *gost/*, „Scando-Slavica“, VII, 1960, p. 144 tt.